

Raadsinformatie

Datum: 9 juni 2015

Aan: Gemeenteraad van Hof van Twente

Kopie aan:

Van: Burgemeester en wethouders van Hof van Twente

Voor informatie: Eric Asteleijner, Ontwikkeling

Onderwerp: Uitvoering logopedische screening groep 2, primair onderwijs per 1 januari 2016

1. Samenvatting

Bij de begrotingsbehandeling 2015 is door u aangegeven, dat er een nadere onderbouwing door ons moet worden gegeven voor wat betreft de verlaging van het budget voor de activiteit logopedie. Wij vinden het belangrijk dat screening van logopedie van alle leerlingen in groep 2 gehandhaafd moet blijven. Hiermee is een bedrag gemoeid van € 65.000. Er resteert dan een bedrag van € 13.187 voor specifieke situaties. Hierover zullen wij met de schoolbesturen nadere afspraken maken.

2. Inleiding/relatie met beleid

In de vergadering van 11 november 2014 is door ons een voorstel aan uw raad voorgelegd om het budget voor schoollogopedie met ingang van 1 januari 2015 te verlagen met een bedrag van € 50.000. Dit betekent dat er jaarlijks een bedrag beschikbaar blijft van in totaal € 78.187. U heeft besloten om voor het jaar 2015 niet in te stemmen met deze verlaging. Daarnaast is een motie van uw raad om bij de behandeling van de Kadernota 2016 op 30 juni 2015 te komen met een nader voorstel voor een structurele subsidie, ten behoeve van de logopedie in het primair onderwijs, aangehouden.

In deze raadsinformatie geven wij aan waarom, naar onze mening, de verlaging van het budget ingaande 1 januari 2016 verantwoord is.

"RAADSMEMO" is de vorm van actieve informatievoorziening aan de gemeenteraad, waarbij een actuele ontwikkeling of aanvullende informatie wordt meegedeeld door een portefeuillehouder. Een raadsmemo is bedoeld ter kennisname.

"RAADSFORMATIE" is de vorm van actieve informatievoorziening aan de gemeenteraad, waarbij de actuele stand van zaken van een beleidsonderwerp uit programmabegroting/collegeprogramma of van een project wordt beschreven. De raadsinformatie wordt door het college aangeboden aan de raad en wordt standaard geagendeerd voor de eerstvolgende vergadering van de commissie Algemeen of Fysiek.

3. Inhoud

De activiteit schoollogopedie wordt al decennia in (de voormalige gemeenten en) deze gemeente uitgevoerd. Naar aanleiding van onze vraag om aan te geven hoeveel uren gemoeid zijn met screening van 1 leerling in groep 2 is door de logopedistes aangegeven, dat hiermee gemiddeld 2,5 uur per leerling gemoeid is.

Vervolgens hebben wij gekeken naar de wettelijke verplichtingen, de werkzaamheden die uitgevoerd worden door de Jeugdgezondheidszorg en nut en noodzaak van preventieve logopedie. Tevens hebben wij gekeken naar de ontwikkelingen binnen de Jeugdgezondheidszorg (JGZ), Jeugdzorg en passend onderwijs.

Wij hebben hierover gesprekken gevoerd met de schoolbesturen primair onderwijs en de JGZ. Hieronder zullen wij u in het kort informeren.

Wij merken op dat op grond van de wet- en regelgeving er voor de gemeente geen enkele wettelijke verplichting om iets voor preventieve screening in het onderwijs te regelen. Uitzondering hierop zijn de wettelijke taken, die door JGZ in het kader van het Besluit publieke gezondheid, worden uitgevoerd.

Daarnaast geldt dat logopediebehandeling in 2015 in het basispakket van de zorgverzekering zit.

De taak van de JGZ houdt het volgende in. In de leeftijd van rond 3 jaar/9 maanden vindt er een gesprek plaats met ouder(s) en kind. Op dat moment wordt gekeken naar vele ontwikkelingskenmerken van de peuter, onder andere de groei, gehoor, visuele stoornissen, ontwikkeling, functioneren van de peuter. Ook wordt dan gekeken naar taal- en/of spraakstoornissen. Bij deze onderzoeken ligt de nadruk op de sociaal-emotionele kant van de peuter. In groep 2 van het basisonderwijs vindt door de JGZ de zogenaamde triage plaats. Er worden formulieren naar de ouders en leerkrachten van groep 2 toegezonden. In dit formulier worden vele vragen gesteld omtrent groei, gehoor e.d. Ook worden enkele vragen gesteld omtrent taal- en/of spraakachterstanden. Op basis van de gegeven antwoorden wordt door de JGZ eventueel nadere acties ondernomen.

De conclusie is dat de werkzaamheden van de huidige logopedie uitgebreider zijn, dan wat op dit moment door de JGZ worden gedaan. De JGZ heeft alleen maar een signaleringsfunctie.

Uit *wetenschappelijk onderzoek* blijkt dat vroegtijdige signalering (en behandeling) van taal-/ spraakachterstanden op langere termijn belangrijk is. Logopedie bij kinderen met een spraak-/taalstoornis levert de samenleving jaarlijks een besparing op de kosten van 38 tot 115 miljoen euro op. Deze besparing heeft te maken met minder verwijzingen naar het speciaal onderwijs en hogere toekomstige productie. Hier is nog geen rekening gehouden met eventuele kosten voor leerlingenvervoer.

De raad heeft de *Beleidsnota Jeugdzorg* Hof van Twente vastgesteld. Hierin staat vermeld dat het opvoedkundig klimaat dient te worden versterkt in onder andere de voorschoolse voorzieningen en het onderwijs. Daarnaast dient vroegsignalering en preventie versterkt worden om op termijn dure zorg te voorkomen.

In deze nota is preventie niet verder omschreven/ingevuld. Een van de preventiemogelijkheden is het inzetten van logopedische screening. Jeugdzorg is echter per 1 januari 2015 ingevoerd. Dit betekent dat vele zaken nog niet geheel duidelijk zijn c.q. niet in beeld is wat de consequenties indien op dit moment logopedie geheel wordt afgeschaft. Dit geldt in het bijzonder ook in relatie tot het Passend onderwijs (zie hierna).

In het kader van *Passend onderwijs* wordt samengewerkt met de gemeenten Borne, Haaksbergen en Hengelo en het onderwijs (Plein Midden Twente). Tevens worden de voorschoolse voorzieningen hierbij uitdrukkelijk betrokken. Alle partijen onderkennen dat er tussen de *Jeugdzorg* en Passend onderwijs een duidelijke relatie bestaat. Prioriteit is dat problemen bij kinderen (zorg- en/of onderwijsgerelateerd) eerder gesignaleerd dienen te worden.

Uw raad heeft in december 2009 notitie 'Invoering van de Wet OKE (ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie) in de gemeente Hof van Twente' vastgesteld. Hierin staat het beleid voor de *Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)* voor de komende jaren (tot 1 januari 2016) geformuleerd. Voor kinderen met taalachterstanden wordt specifiek VVE-programma aangeboden. Bij de vaststelling van het VVE-beleid is geconstateerd dat screening door de logopedie in de voorschoolse periode van groot belang is bij het voorkomen van taalachterstanden. Derhalve heeft de logopediste een taak bij de bepaling van de doelgroepbepaling. Het budget is in 2009 vastgesteld op maximum € 5.000 per jaar.

Het huidige beleid geldt tot 1 januari 2016. Na deze datum zal er nieuw beleid vastgesteld worden. Informatie van de rijksoverheid wordt afgewacht. Eind dit jaar zullen uw raad voorstellen worden gedaan, waarbij ook gekeken wordt in hoeverre de preventieve logopedie voor de voorschoolse voorzieningen gehandhaafd moet blijven. Hiervoor zal dan ook een budget voor beschikbaar worden gesteld. Op dit moment is nog niet duidelijk welke voorwaarden door het ministerie aan VVE worden gesteld c.q. welk bedrag de gemeente per 1 januari 2016 voor VVE ontvangt.

Andere ontwikkelingen.

De JGZ is zich momenteel aan het heroriënteren. Dit houdt in dat zij de komende jaren afstapt van de vaste ijkpunten van onder andere 3 jaar en 9 maanden. Daarnaast wordt ook door TNO gekeken naar een beter instrument voor het onderkennen van de taal-/spraakachterstanden bij peuters. Tenslotte is het belangrijk om te melden dat de JGZ de komende jaren zich vraaggerichter opstelt, dit betekent dat de subsidiegever, i.c. de gemeente, het beleid meer dan nu kan bepalen. Dit zal de komende jaren worden ingevoerd.

Overleg met het onderwijs

Wij hebben diverse keren uitgebreid met de schoolbesturen over logopedische screening gesproken. Wij hebben aangegeven dat wij logopedische screening belangrijk vinden en dit willen handhaven.

Daarnaast hebben wij gesproken over een andere opzet van de preventieve screening in het basisonderwijs.

Met betrekking tot de 2,5 uur screening per leerling geven zij aan dat zij op dit moment instemmen met dit gemiddelde. Zij zullen wel kritisch kijken of deze uren voldoende zijn, indien dit niet het geval is, zullen zij zich bij ons melden. Dit verzoek zullen wij dan beoordelen en een besluit nemen. Wij zullen dan gezamenlijk kijken naar een oplossing. Dit geldt tevens voor eventuele inzet van de logopedie bij scholen waar geen leerlingen groep 2 zijn, uren voor overleg logopedie met JGZ, opstellen jaarverslag e.d. Hierover zullen wij bij verdere uitvoering specifieke afspraken met de schoolbesturen maken.

Financiën

Voor het jaar 2016 e.v. is in de begroting voor de activiteit logopedie jaarlijks een bedrag opgenomen van € 78.187.

Voor de uitvoering op basis van 2,5 uur screening alle leerlingen in groep 2 (personeelskosten/inhuur) € 65.000

Voor maatwerk logopedie/specifieke gevallen nog beschikbaar € 13.187

4. Conclusies

Wij vinden dat, gezien het vastgestelde beleid, preventieve logopedische screening in het basisonderwijs belangrijk is om op latere leeftijd duurdere zorg te voorkomen.

Op basis van vorenstaande voorstellen kan dan ook na 1 januari 2016 op een adequate wijze uitvoering gegeven worden aan deze activiteit. Logopedische screening blijft gelden voor alle leerlingen in groep 2. Wij vinden, samen met het onderwijs, dat 2,5 uur per leerling in groep 2 momenteel voldoende is. Indien schoolbesturen aangeven dat hierdoor activiteiten niet worden uitgevoerd zullen wij hierover met het onderwijs in overleg gaan. Ook voor specifieke situaties zullen wij met de schoolbesturen afspraken maken. Hiervoor is binnen begroting ruimte.

Tenslotte merken wij het volgende op. Wij hebben hiervoor geschetst dat er diverse ontwikkelingen zijn op het gebied van de Jeugdgezondheidszorg/Jeugdzorg/Passend onderwijs. Mochten deze ontwikkelingen aanleiding geven het bovenstaande beleid bij te stellen, zullen wij hierover opnieuw discussie voeren met de schoolbesturen van het primair onderwijs.

5. Vervolg

Nadat uw raad heeft ingestemd met de nadere onderbouwing om uitvoering te blijven geven aan preventieve logopedie in het primair onderwijs, zullen wij starten met de uitvoering. Dit zal in overleg met de schoolbesturen worden gedaan, zodat per 1 januari 2016 het nieuwe beleid kan worden uitgevoerd.

Burgemeester en wethouders van Hof van Twente,
de secretaris, de burgemeester,

mr. G.S. Stam

drs. H.A.M. Nauta-van Moorsel MPM

